

Jiří Peček

Od CB k radioamatérům

v částech věnovaných VKV jsou použity materiály
od Antonína Kříže, OK1MG a Františka Loose, OK2QI

1998

Určeno uživatelům CB pásma, kteří si chtějí rozšířit okruh vědomostí, rádiovým posluchačům a všem, kteří se připravují ke zkouškám pro povolení provozu na radioamatérských pásmech a začínajícím amatérům – vysílačům.

Jiří Peček

Od CB k radioamatérům

Bez předchozího písemného svolení nakladatelství nesmí být kterákoli část kopírována nebo rozmnožována jakoukoli formou (tisk, fotokopie, mikrofilm nebo jiný postup), zadána do informačního systému nebo přenášena v jiné formě či jinými prostředky.

Za původnost, jazykovou a věcnou správnost díla zodpovídá autor. Názvy výrobců zařízení a hardwarových nebo softwarových produktů mohou být ochrannými známkami. Nároky na odškodnění na základě změn, chyb nebo vynechání jsou zásadně vyloučeny.

Všechna práva vyhrazena.

© Ing. Jiří Peček, Praha 1998

Nakladatelství BEN - technická literatura, Věšínova 5, Praha 10

Jiří Peček: OD CB K RADIOAMATÉRŮM

BEN - technická literatura, Praha 1998

1. vydání

ISBN 80-xxxxxxxxxxxxxx

Předmluva

Tato kniha vychází z předchozích velmi úspěšných titulů „Radioamatérský provoz“ který se dočkal tří vydání, „Metodika radioamatérského provozu na velmi krátkých vlnách“ a „Metodika radioamatérského provozu na krátkých vlnách“, která byla připravena k tisku ve třetím vydání koncem roku 1989, ale z důvodů všeobecně známých k vydání již nedošlo. Přepřacováním a zestručněním obou posledních, rozšířením o stručný popis nových druhů provozu, které byly mezitím u nás povoleny a o některé odstavce věnované CB pásmu odkud přichází mezi radioamatéry stále více mladých zájemců, vznikla tato publikace. Ta jak doufám, usnadní začátečníkům první kroky v novém odvětví zájmové činnosti a pomůže odstranit mezery ve vědomostech, které nebylo možné získat dříve. Ovšem i adeпти na třídu „B“ najdou zde ledačos zajímavého, hlavně v kapitolách o fone provozu a mohou se snadno naučit pracovat také se zahraničními stanicemi.

Uživatelům CB pásma jsou pak určeny jednak úvodní pojednání se vztahem k jejich provozu a platné předpisy, jednak kapitoly věnované šíření vln, kterážto oblast je pro ně obvykle velkou neznámou. Hlavním cílem je však seznámit je se zásadami radioamatérského provozu, aby se – z počátku třeba jen poslechem, později, po složení potřebných zkoušek také aktivně – mohli rychle zapojit do radioamatérské činnosti. Při rozhovorech s uživateli CB pásma většinou vyjde najevo, že mají velmi zkreslené představy o „obtížnosti“ vlastního radioamatérského provozu, o spoustě formalit a obtížnosti zkoušek, případně finanční náročnosti. Snad je následující kapitoly přesvědčí o tom, že tomu tak zdaleka není a obavy jsou zbytečné.

Dlouholeté ostřílené radioamatéry, kteří zde marně hledají něco nového, prosím aby si uvědomili pro koho je publikace určena a podle toho ji posuzovali. Rád ovšem přivítám jakoukoliv připomínku k obsahu, neboť je pochopitelně v zájmu všech – a čtenářů především, aby kniha byla stálým průvodcem začínajícího amatéra a to průvodcem dostatečným ve všech běžných situacích, se kterými se při provozu na pásmu setká, aby nebylo nutné sahat k jiným publikacím, než těm, které se velmi podrobně zabývají některými specifickými druhy provozu, jako např. kniha „Paket radio od A do Z“ ap. Nejsou mi známy poslední legislativní úpravy platné pro CB provoz ve Slovenské republice; pokud se však týče radioamatérského provozu, mezi českými a slovenskými povolovacími podmínkami prakticky není žádný rozdíl a provozní zásady jsou platné prakticky kdekoliv na světě. Kniha je proto určena též slovenským čtenářům.

Důležité adresy a tel. čísla

Český radioklub

**U Pergamenky 3
170 00 Praha 7
Tel.: (02) 8722240
Fax: (02) 8722209
Email: crklub@mbox.vol.cz**

QSL služba

**P. O. Box 69
113027 Praha 1
Tel.: (02) 8722253**

Slovenský zväz rádioamatérov

**Wolkerova 4
851 01 Bratislava
Tel.: (07) 847501
Fax: (07) 846926**

Slovenská QSL služba

**P. O. Box 1
852 99 Bratislava 5**

Český telekomunikační úřad

**Min. dopravy a spojů
Klimentská 27
125 02 Praha 1
(záležitosti radioamatérů vyřizuje
na tel. (02) 24911605 pí. Bočková)**

Obsah

Předmluva	3
Úvod	9
Začátky na CB	11
Generální povolení	
č. GP – 9/1995.....	11
Radioamatéři	
a vysílání na radioamatérských pásmech	17
Základní směry – technický a provozní	20
Radiokluby a jejich zaměření	22
Amatérské vysílání	22
Krátké a velmi krátké vlny	24
Šíření rádiových vln	25
Proč převaděče?	26
Vysílač, přijímač a transceiver	27
Práce na radiostanici prostřednictvím převaděčů	28
Co jste si zapamatovali?	30
Radioamatérské značky, zkratky a Q kódy	31
Značka, prefix, suffix	31
Q kódy	33
Země DXCC	33
Zkratky	34
Zkoušky, kvalifikační předpoklady	35
Činnost rádiových posluchačů	36
QSL lístky	39
Povětrnostní a doplňující údaje	41
Amatéři – vysílači	43
VYHLÁŠKA č. 390/1992 Sb.....	44
Provoz na VKV	48
Provoz FM	49
VKV zvláštnost – lokátory	50
Provoz prostřednictvím převaděčů.....	52
Tísňové volání	53
Mobilní provoz	54

Digitální druhy provozu	54
Další druhy provozu	55
Telegrafní abeceda a její výuka	55
Skupinová výuka	56
Nácvik u samouků	59
Poloha ruky při vysílání	60
Zápis telegrafní abecedy	60
Telegrafní značky	62
Prvá lekce	64
Druhá lekce	65
Třetí lekce	66
Čtvrtá lekce	67
Pátá lekce	67
Šestá lekce	67
Sedmá lekce	68
Osmá lekce	68
Devátá lekce	69
Desátá lekce	69
Jedenáctá lekce	70
Dvanáctá lekce	71
Texty pro opakování písmen	71
Text pro opakování číslic	72
Text pro opakování smíšených skupin – číslice a písmena	72
Text pro opakování všech probraných znaků	72
Radioamatérský provoz na KV pásmech	73
Práce na stanici	73
Vzor spojení	74
Telegrafní BK provoz	77
Provozní zkratky SK a CL	77
Užívané zkratky	78
Q kódy v radioamatérském provozu	86
Hamspirit	88
Co jsou to zóny?	89
Práce s DX stanicemi a expedicemi	89
Radiotelefonní provoz	91
Provoz v sítích	92

Texty pro fonická spojení	93
Fráze užívané v češtině	94
Anglický text	94
Francouzský text	96
Německý text	98
Španělský text	100
Italský text	102
Spojení v esperantu	104
Ionosféra a šíření elektromagnetických vln	105
Složení ionosféry	106
Vliv sluneční činnosti	106
Ionosférické mimořádnosti, poruchy	107
Šíření dekametrových vln	108
Využití jednotlivých radioamatérských pásem	109
Kdy sledovat pásma	112
Předpovědi šíření	113
Radioamatérské závody	117
Jak vypadá závodní provoz?	120
Závody VKV	121
Všeobecné soutěžní podmínky	121
Závody na VKV pořádané Českým radioklubem	125
Mistrovství České republiky v práci na VKV	126
Závody KV	129
Zpracování podmínek mezinárodních krátkovlnných závodů	129
Všeobecné podmínky krátkovlnných závodů a soutěží	130
Kalendář krátkovlnných závodů	132
Podmínky vnitrostátních závodů	135
Podmínky vybraných mezinárodních závodů	141
Podmínky posluchačských závodů	153
Diplomy – podmínky k jejich získání	154
Podmínky některých diplomů jen pro posluchače	155
Podmínky několika diplomů pro amatéry – vysílače i posluchače	157
Tabulková část	163
Okresní znaky používané v radioamatérském provozu	163
Česká republika (seřazeno podle bývalých krajů)	163

Česká republika (seřazeno podle měst)	164
Slovenská republika (nové okresy od 1. 1. 1997)	165
DXCC země (stav k 1. 3. 1998 – 329 zemí)	167
Země zrušené (celkem 57)	177
Série volacích značek přidělených ITU jednotlivým státům	179
Doporučená literatura	187